

Alikhan Bokeikhan University

Қарастырылды
Факультеттің сапа жөніндегі академиялық
кеңесінің отырысында
№2 хаттама
22 ақпан 2023 ж

Бекіткен
Ақпараттық технологиялар және экономика
факультетінің деканы
Рахимжанова Г. А.

Жоспар
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ДАМУ
7М04107 іскерлік әкімшілік
2023-2028 жылдарға арналған

"Бизнес және басқару" кафедрасының отырысы
қаралды
№ 6 Хаттама " 15 " 02 2023 г
Кафедра меңгерушісі Орынбасарова А. А.

Қолы

Семей

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламасын дамытудың стратегиялық жоспары 7M04107 Alikhan Bukeikhan University 2023-2028 жылдарға арналған Іскерлік әкімшілендіру Ақпараттық технологиялар және экономика факультетінің сапа жөніндегі академиялық кеңесінің отырысында қабылданды (2023 жылғы 22 ақпандағы №2 хаттама) және Alikhan Bukeikhan University жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын дамытудың стратегиялық жоспарының редакцияланған нұсқасы болып табылады.

Мазмұны

1. Жалпы ережелер -----	5
ББ негізгі стратегиялық мақсаттары-----	6
2. Ағымдағы жағдайды және еңбек нарығы мен білім беру қызметтерінің даму тенденциясын талдау-----	6
Негізгі мәселелерді талдау-----	7
Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау. Сыртқы факторлар-----	8
Ішкі факторлар:-----	8
Бағыт 2. Ғылыми-зерттеу қызметі-----	8
Кафедраның ғылыми зерттеу тақырыптары:-----	8
Негізгі мәселелерді талдау-----	9
Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау-----	9
Ішкі факторлар:-----	9
Бағыт 3.Тәрбие қызметі-----	10
Негізгі мәселелерді талдау. -----	10
Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау. Сыртқы факторлар:-----	10
Ішкі факторлар:-----	10
Бағыт 4. Халықаралық қызмет-----	11
Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау. Сыртқы факторлар-----	11
Ішкі факторлар-----	11
Бағыт 5.Ресурстық қамтамасыз ету-----	11
Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау сыртқы факторлар-----	12
Ішкі факторлар-----	12
3.ББ дамыту жоспарының бағыттары, мақсаты, міндеттері, күтілетін нәтижелері, нысаналы индикаторлары, іске асыру жөніндегі іс-шаралар.-----	12
Күтілетін нәтиже-----	14
Түлектің құзыреттілік моделі-----	15
4. ОП 19 даму жоспарын іске асыру тетіктері	
Мониторинг, бағалау, бақылау-----	19
5. Тәуекелдерді басқару-----	20

БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

ЖОО-жоғары оқу орны

АС-академиялық сапа кеңесі

АТЭФ - Ақпараттық технологиялар және экономика факультеті

ABU-Alikhan Bokeikhan University

ҚР ҰӘМ-Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

ҒЗЖ-Ғылыми-зерттеу жұмысы

ХҚКО-жоғары оқу орнынан кейінгі білім және ғылым орталығы

ББ - "7М04107-іскерлік әкімшілендіру" жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламасы

ПОҚ-профессорлық-оқытушылық құрам

ОӘК-оқу-әдістемелік кеңес

УС - ғылыми кеңес

1. Жалпы ережелер

7M04107 делдік әкімшілендіру білім беру бағдарламасы (бұдан әрі-ББ) Alikhan Bokeikhan University-де, магистратура бағдарламасында 2009 жылдан бастап, № 0064053 табысты жұмыс істейді және білім беру қызметтерін көрсетеді.

ББ дамыту жоспары "Қазақстан-2050" Стратегиясында, "Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарында", "Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында" және мемлекеттің білім беру саясатында айқындалған ұлттық даму басымдықтарына сәйкес әзірленді:

- мамандарға ұлттық еңбек нарығының ағымдағы және перспективалық қажеттіліктерін барынша қанағаттандыру, сондай-ақ оқыту технологияларын жаңғырту;

- мемлекеттің, мүдделі тұлғалардың және білім алушылардың сапалы білім беру қызметтеріне қажеттілігін қанағаттандыру.

ББ мақсаттарын қалыптастыру кезінде сыртқы және ішкі әлеуметтік-экономикалық ортаның өзгеріп отыратын жағдайлары, білім беру саласындағы Қазақстанның Нормативтік-құқықтық базасындағы саяси реформалар мен өзгерістер ескеріледі.

ББ дамыту жоспары АВU-ның 2020-2025 жылдарға арналған стратегиялық даму жоспарына негізделген, мұнда негізгі түйінді фактор өңірдің индустриялық-инновациялық дамуына бағдарланған, сондай-ақ мемлекет пен қоғамның прогрессивті ғылыми, әлеуметтік-құқықтық, адамгершілік және мәдени дамуына бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар бәсекеге қабілетті кадрларды даярлау сапасын қамтамасыз етудің басымдықтарын айқындау болып табылады, бұл миссияға сәйкес келеді, университеттің сапа саласындағы мақсаттары мен саясаты.

ББ стратегиясын әзірлеушілер: философия докторы (PhD) М. Б. Молдажанов, философия докторы (PhD) А. А. Орынбасарова, философия докторы (PhD) Е. П. Шустова, философия докторы (PhD) А. С. Қойчубаев, А.С. Байсарина, ізденушілермен жұмыс, жұмыс берушілерді қолдау және ЖММ, ЖП және ұйымдастыру бөлімінің бастығы ОР, "Семей қаласы әкімдігінің халықты жұмыспен қамту орталығы" КММ, З.Е. Ыдырысбекова, "Қала әкімдігінің халықты жұмыспен қамту орталығы" КММ Жастар саясаты жөніндегі маманы Семей", Агзимов Д. К., "Атамекен" Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының Абай облысы бойынша филиалының жетекші маманы, Ерболұлы М., "Даму кәсіпкерлікті дамыту қоры" АҚ Абай облысы бойынша директоры, Базаров С.Р., Абай облысы бойынша Ұлттық статистика бюросы департаменті басшысының орынбасары, Лью А.В., "Туған қала" қоғамдық қорының директоры, Ахунжанов Д. г. "Нұрбанк" АҚ Семей қ. филиалының директоры, Сәкенова А. Ж. "Fortebank" АҚ филиалының жетекші маманы Семей қ, Қостаубаев Б. А., "Қазақстан Халық Банкі" АҚ Абай облысы бойынша филиалы директорының РБ жөніндегі орынбасары, Метичинов А. М., "Абай облысының білім басқармасы" ММ, басшының орынбасары, Шайбакова А. С., "Алтын мұнай ЛТД" ЖШС коммерциялық директоры Мұханов Б. М., "Серіктесэнерго LTD" ЖШС директоры, Үмбетов С. Б., "ҚТЖ ҰК" АҚ өңірлік қызмет көрсету орталығының есеп тобы бастығының орынбасары, А. С. Құрманбаева, "КазСемЖесть" ЖШС, басшысы, Садықова С. К., Бизнес – тренер, стартаптардың трекері, Ким Ш. Ж., "Jusan bank" АҚ персонал жөніндегі бас менеджері, Темірғалиева Б. С., ЖК әкімшілендіру бөлімінің бас маманы, "Семей қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы" РММ, Каирова А. М., "Банк Центр Кредит" АҚ филиалы, директордың орынбасары, Оспанова Н. Т., №9 филиал Семей қаласындағы "Еуразиялық Банк" АҚ, бөлімше бастығы Е. Е. Ишмухаметова, "Интеллект Сервис" ЖШС, Бас бухгалтер А. Оралбеков. О., "Jusan bank" АҚ өңірлік филиалы, директор, Төлеуқанов Р.И., "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" КЕАҚ Абай облысы бойынша филиалы, экономикалық жоспарлау басшысы, С.Б. Құнбасова, "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" КЕАҚ Абай облысы бойынша филиалы, HR-менеджер.

ББ-ның 2024-2029 жылдарға арналған Даму стратегиясы негізделетін негізгі нормативтік актілер мен бағдарламалық құжаттар:

1. 30.08.1995 жылғы ҚР Конституциясы;
2. Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы. Утв. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысымен;
3. Қазақстан Республикасының Президенті Қ. Қ. Тоқаевтың 2023 жылғы 1 қыркүйектегі "әділ Қазақстанның экономикалық бағыты" атты Қазақстан халқына Жолдауы;
4. "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы;
5. "Ғылым туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 18 ақпандағы № 407-IV Заңы;
6. 2015 жылғы 31 қазандағы № 381-V ҚРЗ" ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру туралы " Қазақстан Республикасының Заңы;
7. ҚР БҒМ 2011.04.20 № 152 бекіткен Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары, 2018.10.12 № 563 өзгертулер мен толықтырулармен;
8. ҚР Үкіметінің 2018 жылғы 31 қазандағы №17657 қаулысымен бекітілген Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары;
9. Alikhan Bokeikhan University-дің 2020-2025 жылдарға арналған Даму стратегиясы.

ОП негізгі стратегиялық мақсаттары

ABU жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламасының академиялық артықшылығына қол жеткізу үшін негізгі стратегиялық мақсаттар қойылады:

- әлемнің жетекші университеттерінің рейтингтеріне қатысу;
- ірі бизнеске бағдарлану және бірінші дәрежелі ғылым орталықтарын құру және ҒЗТҚЖ қаржыландыру;
- үздіксіз білім беру жүйесін құру және білім беру ұйымдарынан тыс алынған оқыту нәтижелерін тану;
- еңбек нарығының қажеттіліктеріне, оның ішінде болашаққа кадрлар даярлау және жаңа білімді сіңіру
- озық кадрлық қамтамасыз ету моделі;
- инклюзивті білім беру үшін жағдай жасау, ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың жеке білім беру траекториясын дамыту. Қажетті ресурстарды ұсынуға және денсаулық жағдайына байланысты мүмкіндіктері шектеулі ғана емес, сонымен қатар әлеуметтік-экономикалық мәртебеге, гендерге, оқыту тіліне (шетелдік студенттер) және т. б. байланысты білім алушыларды қолдауға бағытталған Инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету.
- факультетте қолайлы әлеуметтік-психологиялық ахуал құру және магистранттарға психологиялық қолдау көрсету, психологиялық қызметті, сондай-ақ бірінші кезекте білім алушылардың мүдделері мен қажеттіліктерін ескеретін физикалық және виртуалды кеңістікті құру.

2. Ағымдағы жағдайды және еңбек нарығы мен білім беру қызметтерінің даму тенденциясын талдау.

Бағыт 1. Білім беру қызметі

Қазақстан Республикасында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіне қанағаттану деңгейі 2022 жылы – 70% - құрады.

Өңірдің жетекші ғылыми-білім беру орталығы ретінде Абу-дың жоғары мәртебесін университеттің институционалдық аккредиттеуі растайды (KazSEE Қазақстандық заманауи (элиталық) білім беру қауымдастығының куәлігі "Alikhan Bokeikhan University"

білім беру мекемесі 5 жылға аккредиттелген). Институционалдық аккредиттеу 2023 жылғы 19 маусымнан 2028 жылғы 18 маусымға дейін жарамды (Тіркеу нөмірі 23/16КА0033).

ЖЖОКБҰ-ның академиялық және басқарушылық дербестігін кеңейту туралы Қазақстан Республикасының Заңын қабылдау оларға еңбек нарығының сұраныстарын ескере отырып, білім беру бағдарламаларын дербес әзірлеуге құқық берді.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің негізгі трендтері массивикация, университеттер мен бизнестің мемлекетпен өзара іс-қимылы (үштік спираль), цифрландыру, интернационалдандыру, академиялық артықшылық бастамалары, университеттердің білім беру қызметтері мен ғылыми зерттеулерінің сапасына қойылатын талаптарды арттыру, қоғамға қызмет етуге бағдарлану, университеттердің корпоративтік басқаруы мен академиялық еркіндігін дамыту болып табылады.

2022-2023 оқу жылында ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Бірыңғай жоғары білім беру платформасы білім беру бағдарламаларының тізіліміне "Бизнес және басқару" мамандықтар тобы бойынша магистратура мен докторантураның барлық білім беру бағдарламалары жаңартылды/әзірленді және енгізілді.

Білім беру бағдарламалары компетенттік тәсіл шеңберінде студенттерге бағытталған оқыту технологияларын ескере отырып әзірленді.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 18 ақпандағы №58 бұйрығымен Alikhan Bokeikhan University-де философия докторы (PhD), "8d041-Бизнес және басқару" мамандығы бойынша бейіні бойынша доктор дәрежесін алу үшін диссертацияларды қорғау жөніндегі диссертациялық Кеңес ашылды, бұл білім беру процесінің тұжырымдамасы мен кәсіби даярлықтың үздіксіздігіне бағдарлануын растайды.

2022 жылы 7M04107-іскерлік әкімшілендіру ББ бойынша магистратура түлектерін жұмысқа орналастырудың жалпы пайызы 81%, 2022 жылы – 80%, 2021 жылы – 81,8% құрады.

Түлектерді жұмысқа орналастыру мәселелерін шешу үшін АВU-да "Мансап орталығы" бөлімі жұмыс істейді, университеттің "түлектер" бөлімінің сайтында түлектерге арналған бос орындар туралы пайдалы ақпарат, жұмысқа орналастыру бойынша ұсыныстар және т. б. орналастырылған.

Сонымен қатар, соңғы жылдары түлектердің жұмысқа орналасу көрсеткіштерін талдау ББ білім алушыларының кәсіби бейімделуін арттыру үшін қажет екенін көрсетті:

- ел және өңір экономикасы талап ететін инновациялық білім беру бағдарламаларын енгізу;

- білім беру бағдарламаларын тұрақты жаңарту және қосымша құзыреттерді қалыптастыру мақсатында Minor бағдарламаларын енгізу;

- университетте табысты жұмысқа орналасу дағдыларын, коммуникабельділік дағдыларын қалыптастыру, командада жұмыс істеу, өзін-өзі таныстыру, түйіндеме жасау және т. б. үшін қосымша курстар өткізу.;

- ресми және бейресми білім беруді біріктіру.

Жоғарыда аталған барлық іс-шаралар университет білім алушыларының сапалы контингентін қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Негізгі мәселелерді талдау.

- 1) ББ бойынша шетелдік білім алушылардың саны төмен / жоқ;

- 2) шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының сыртқы рецензияларының жеткіліксіз саны;

- 3) ПОҚ-ның шет тілдерін меңгеруінің әлсіз деңгейі;

- 4) инклюзивті біліммен толық қамтылмаған;

- 5) жоғары білім беру жүйесін өңірлік және салалық бөліністегі еңбек нарығының ағымдағы қажеттіліктерімен әлсіз үндестіру;

- 6) ЖОО-ның инфрақұрылымы мен зертханалық базасының жеткіліксіз дамуы.
- 7) әлеуетті шетелдік студенттер үшін Қазақстанның жоғары білім беру жүйесі туралы онлайн қолжетімділікте жүйеленген ақпараттың болмауы

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау. Сыртқы факторлар:

- Білім беру бағдарламаларының мазмұнын анықтауда жоғары оқу орындарының академиялық еркіндігін кеңейту;
- негізгі major білім беру бағдарламасын игеру шеңберінде университет білім алушылары үшін қосымша minor білім беру бағдарламаларын енгізу мүмкіндігі;
- кәсіптік стандарттар мен кәсіптердің өңірлік карталарын ескере отырып, білім беру бағдарламаларын жаңарту;
- оқу процесіне ECTS қағидаттарын енгізу және академиялық еркіндікті кеңейту;
- жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының түлектерін қолдау үшін университеттерде " жаңарту " орталықтарын құру;
- уәкілетті органның кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық және өңірлік кеңестер туралы үлгілік ережені әзірлеуі;
- білім беру ұйымдарының базасында құзыреттілік орталықтарын құру тәртібін әзірлеу;
- бейресми білім беру нәтижелерін тану арқылы еңбек нарығына интеграциялануға мүмкіндік беру.

Ішкі факторлар:

- инклюзивті білім беру үшін жағдай жасау;
- факультеттің инфрақұрылымы мен зертханалық базасын дамыту;
- шет тілдерін меңгерген ПОҚ санын көбейту;
- ПОҚ деңгейінің Ұлттық біліктілік жүйесіне сәйкестігі.

Бағыт 2. Ғылыми-зерттеу қызметі

Қазіргі ғылым қоғамда болып жатқан өзгерістерді ескереді. Олардың ішіндегі ең маңыздысы-қоғам жақында ақпараттық сипатқа ие болды. Осыдан қазіргі ғылымның даму нәтижелері шығады, олардың бірі ғалымдардың қоғам алдындағы әлеуметтік және моральдық жауапкершілігінің артуы болып табылады.

Университетте ғылыми-зерттеу және инновациялық жұмыс ҚР ғылыми қызметті реттеу саласындағы заңнамасына сәйкес, сондай-ақ университетте ғылыми жұмысты ұйымдастыру саласындағы университеттің жергілікті нормативтік құжаттары негізінде жүргізіледі.

ИТЭФ-те экономикалық зерттеулер және зерттеулерді тұрақты дамыту ғылыми орталығы жұмыс істейді (жетекшісі: философия докторы (PhD) Б. К. Қадыров). 2023 жылы ғылыми орталық АБУ ҒЗЖ дамытудың перспективалық жоспары шеңберінде елдің тұрақты дамуына бағытталған экономика, басқару және шешімдер қабылдау саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізетін "үздік ғылыми-зерттеу орталығы" номинациясының лауреаты атанды.

Кафедраның ғылыми зерттеу тақырыптары:

2022-2024 жылдарға бекітілген бизнес және басқару кафедрасының перспективалық тақырыбы "инновациялық даму өңірдің инвестициялық тартымдылығын арттыру құралы ретінде" болып табылады. Осы бағыт бойынша ғылыми зерттеулер бастамашыл мәртебеге ие және ЖОО өз қаражаты есебінен қаржыландырады. Тақырып жетекшілері философия докторы (PhD) Еркинова С. Е. және философия докторы (PhD) Турдиева З.М.

Шетелдік рейтингтік басылымдарда ОПК бойынша ПОҚ жариялау белсенділігінің айтарлықтай өсуі байқалады. 2022 жылы Бизнес және басқару кафедрасы бойынша: монография – 1, оқулықтар – 1, Оқу құралдары – 2, Scopus, Thomson Reuters, Springer, Clarivate Analytics, AERA, AsianEducationIndex, Cabell ' SDirectoryIndex, EBSCO, EdNA базаларына кіретін шетелдік рецензияланатын журналдарда ғылыми мақалалар

жарияланды onlinedatabase, Eric, GoogleScholar, icaap, IndexCopernicus, ProQuest, PsycINFO, ULAKBIM, SCImagoJournal, JSTORE және т. б. - 4; КОКСОН – 8 ұсынған ғылыми журналдардағы ғылыми мақалалар; РИНЦ – 4 ғылыми журналдарындағы ғылыми мақалалар; халықаралық, республикалық және өзге де конференциялар жинақтарындағы тезистер – 16. Баспа парақтарының жалпы көлемі 46,6 құрайды.

ББ бойынша ғылыми-зерттеу жұмысының орындаушылары "Бизнес және басқару" кафедрасының профессорлық - оқытушылық құрамы, студенттер, магистранттар және докторанттар болып табылады.

Негізгі мәселелерді талдау.

Ғылыми зерттеулердің сапасын арттырудың, ғылыми қызмет нәтижелерін коммерцияландыру мүмкіндіктерін іздеу, ПОҚ мен білім алушылардың ғылыми белсенділігін арттыру, ғылыми-зерттеу қызметін ынталандыру мен қолдаудың әртүрлі әдістерін әзірлеу бойынша жұмыстарды жүргізудің оң динамикасы кезінде мынадай проблемалар өзекті болып табылады:

- талантты жастарды және ғылымда жоғары білікті мамандарды тарту және ұстап қалу мәселесі сақталуда;
- халықаралық ғылыми кеңістікте ғылыми зерттеулердің нәтижелерін толыққанды ілгерілету үшін заманауи зерттеу дағдыларын меңгерудің жеткіліксіздігі, шет тілін меңгерудің жеткіліксіздігі;
- ЖОО-да ғылыми қызметті ынталандыру тетіктерін кеңейту кезінде, әсіресе бизнес, қаржы және экономиканың басқа да салаларымен салыстырғанда ғалымдардың еңбегіне ақы төлеудің жеткіліксіздігі байқалады;
- ғылыми нәтижелерді коммерцияландырудың жеткіліксіз әлеуеті

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау

Сыртқы факторлар:

- экономика салаларында технологиялық бағдарлар мен басымдықтарды айқындау жүйесінің болмауы;
- жариялау белсенділігінің төмен деңгейі;
- әлсіз патенттік белсенділік;
- бәсекеге қабілетсіз ғылыми Инфрақұрылым;
- ғылым мен білімнің әлсіз интеграциясы;
- РНТД коммерцияландырудың төмен деңгейі;
- ғылымның экономикаға қосқан үлесі төмен;
- дәрежелі кадрлардың орта жасын арттыру;
- ғылым мен салалық ғылыми зерттеулерді Бірыңғай орган үйлестірмейді;
- ғылыми кадрларды даярлауға әсер ететін мемлекеттік нормалар мен стандарттарды тұрақты реформалау (дәрежелерді беруге қойылатын талаптарды үнемі өзгерту);
- PhD бағдарламалары бойынша білім алушылардың саны жоғары білім беру ұйымдарының дәрежелі кадрларға қажеттілігін өтемейді;
- бизнес құрылымдар мен кәсіпорындардың даму мен ғылыми әзірлемелерге инвестиция салусыз тек қаржылық пайдаға деген жоғары қажеттілігі;
- мемлекетте қазақстандық нарыққа мүдделі инвесторлар тарапынан қазақстандық ғылымды міндетті қолдаудың құқықтық тетіктерінің болмауы.

Ішкі факторлар:

- ғылым, білім және өндіріс арасындағы байланыстың жеткіліксіздігі, демек, ғылыми әзірлемелерді коммерцияландырудың жеткіліксіз көлемі;
- зерттеушілердің ғылыми деректер базасын ПОҚ жеткіліксіз пайдалануы;
- ғылыми зерттеулер нәтижелілігінің және университет ғалымдарының дәйексөздігінің жеткіліксіз деңгейі.

Аталған факторлар ғылыми экожүйенің жеке және мемлекеттік секторлардың тапсырыстарымен қамтамасыз етілмеген индустрия мен ұлттық міндеттердің нақты

қажеттіліктерінен оқшаулануына әкелді. Зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарды беруден, келісімшарттық зерттеулер жүргізуден, іске асырудан түсетін кірістер инновациялық жобалар қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етпейді және инфрақұрылым мен адами капиталға қайта инвестициялау үшін жеткіліксіз.

Нәтижесінде, мемлекеттік органдар, ғылыми қоғамдастық және ірі салалық кәсіпорындар сияқты инновациялық дамудың негізгі стейкхолдерлерінің қабылданатын шаралары мен жұмсалатын ресурстары синхрондалмаған, бұл әлемнің ең инновациялық елдерінде орын алатындай бірыңғай ғылыми-технологиялық платформаларды қалыптастыруға мүмкіндік бермейді.

Бағыт 3. Тәрбие қызметі

ББ басым міндеті жастардың өзін-өзі жүзеге асыруы үшін жағдай жасау және оның бәсекеге қабілеттілігін қалыптастыру кәсіби қызметті іске асыру процесінде жеке тұлғаның жүйе құраушы сипаты ретінде магистранттардың кәсіби ұтқырлығын дамыту болып табылады.

Магистранттардың өзін-өзі басқаруы бүкіл ЖОО-ның басқару жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады және біздің контингенттің өмірін ұйымдастырудың маңызды функцияларын жүзеге асырады. ЖОО-дағы магистранттардың өзін-өзі басқару қызметі "жастар комитет жөніндегі комитет туралы ереже" жоғары оқу орнындағы нормативтік құжатқа сәйкес ұйымдастырылған.

Өзін-өзі басқару жүйесі "Enactus ABU" командасы, "Үркер" шығармашылық тобы, "Жас Заңгерлер Достастығы "қоғамдық қоры", "Abu KBH Одағы", "Эверест" пікірсайыс клубы, "Ақ ниет" қайырымдылық ұйымы, "Бизнес-инкубатор" сияқты ұйымдар арқылы жүзеге асырылады.

Магистранттарды жан-жақты дамыту шеңберінде тәрбие қызметін ұйымдастыру тетіктерін одан әрі жаңғырту үшін мыналар үшін жағдай жасау қажет:

- университет магистранттары үшін қауіпсіз және жайлы ортаны қамтамасыз ету;
- магистранттардың зияткерлік, рухани-адамгершілік және дене дамуын қамтамасыз ету
- жалпыға бірдей шығармашылық қабілеттерін дамыту, азаматтық жауапкершілікті, патриотизмді, оңшыл сананы, жастардың саяси мәдениетін, қоршаған ортаға құндылық қатынасын ынталандыру және дамыту;
- дарынды жастарды қолдау тетіктерін әзірлеу
- халықаралық стандарттарға сәйкес келетін сапалы білім алу үшін жағдай жасау
- жас таланттарды дамыту және қолдау, жастар бастамаларын қолдау;

Негізгі мәселелерді талдау.

- Республикалық қысқы және жазғы спорт олимпиадаларына нашар қатысу;
- Университеттің студенттік ұйымдарында университет магистранттарының жеткіліксіз қамтылуы.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау.

Сыртқы факторлар:

- Ішкі саяси тұрақтылық;
- Тұрақты әлеуметтік-саяси даму;
- Әртүрлі деструктивті діни бірлестіктердің әсері;
- әлеуметтік маңызы бар жобаларды іске асыру, волонтерлік түрлерін кеңейту арқылы өңірлік республикалық деңгейдегі волонтерлік қозғалысты дамыту;
- студенттердің интеграцияланған әлеуметтік GPA енгізу.

Ішкі факторлар:

- ЖОО-ның жастар қоғамдық ұйымдарының республикалық, өңірлік, жергілікті деңгейлердегі мемлекеттік құрылымдармен бірлескен іс-қимыл жүйесі жолға қойылған;
- білім алушылардың өзін-өзі басқаруын кеңейту және оларды университет өмірінің барлық салаларына тарту негізінде шығармашылық бастамаларды жандандыру, білім алушылардың өзін-өзі жүзеге асыруы және өзін-өзі дамыту үшін жағдайлар жасалған;

- студенттік өзін-өзі басқару органдарын күшейту (жастар комит жөніндегі комитеттер, студенттік парламенттер, студенттік кеңестер және т.б.).

Бағыт 4. Халықаралық қызмет

ББ басшылығы жыл сайын халықаралық ынтымақтастық саласын кеңейтеді, студенттерді шетелдік жоғары оқу орындарында оқыту бойынша академиялық ұтқырлық бағдарламаларын іске асыру, сондай-ақ бірлескен білім беру бағдарламаларын дамыту үшін жаңа мүмкіндіктер іздейді.

Жыл сайын магистранттар, докторанттар және жас оқытушылар шетелдік ғылыми тағылымдамадан өтеді.

2023 жылы шетелдік жоғары оқу орындарымен 10 жаңа келісімге қол қойылды. ББ қызметі шеңберінде жыл сайын шетелдік ғалымдар, мамандар, оның ішінде ЖОО топ-менеджментіне шақырылады. Шетелдік мамандарды шақыру бюджеттік және бюджеттен тыс қаржыландыру негізінде жүзеге асырылады.

Академиялық ұтқырлықты іске асыру үшін отандық және шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен шарттар жасалды. Оның ішінде ББ бойынша келесі жоғары оқу орындарымен шарттар жасалды:

- Шығыс Еуропа қолданбалы ғылымдар университеті, Польша Республикасы, Белосток қ. 22.10.2021 ж.;

- Абай Мырзахметов атындағы Көкшетау университеті, Қазақстан Республикасы, Көкшетау қ. 03.09.2019;

- "Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті" КЕАҚ Қазақстан Республикасы, Семей қ. 09.09.2021 ж.

2022-2024 жылдары университет министрліктен бакалавриат және магистратура білім алушыларына арналған академиялық ұтқырлық бағдарламаларын іске асыруға гранттар алды. Осы бағдарламалар аясында 80-нен астам студенттер мен магистранттар еуропалық университеттерде семестр бойы білім алуға мүмкіндік алды.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау.

Сыртқы факторлар:

- елдегі және Еуразиялық кеңістіктегі саяси ахуалдың өзгеруі, жергілікті қақтығыстардың туындауы.

- ЖОО МД іске асыруды реттейтін Қазақстандағы нормативтік құқықтық базаны өзгерту;

- шетелдік серіктес университеттермен жжобқб қос дипломды және бірлескен білім беру бағдарламаларын дамыту;

- шетел азаматтарын оқытуға арналған стипендиялық бағдарламаны іске асыру;

- шетелдік студенттерге кеңес алу үшін алаңды ұйымдастыру мақсатында "Study in Kazakhstan" онлайн-порталын енгізу.

Ішкі факторлар:

- көптілді білім беру бағдарламасын іске асыру арқылы білім алушылардың және ПОҚ-ның тілдік құзыреттілігін арттыру;

- ЖОО-ның білім алушылардың академиялық ұтқырлығының халықаралық бағдарламалары мен жобаларына қатысуы, ұйымның әлеуетін арттыру (Эразмус жобалар), халықаралық гранттар бойынша оқыту мүмкіндігі;

- Халықаралық жобалар мен бағдарламаларды дамыту үшін басқа да бюджеттен тыс қаржыландыру көздерін тарту.

Бағыт 5. Ресурстық қамтамасыз ету

Білім алушыларды оқыту және тәрбиелеу процесін ұйымдастыру үшін пайдаланылатын жеткілікті материалдық-техникалық, ақпараттық және кітапханалық ресурстарға ие. Материалдық-техникалық базаның болуы мен деңгейі үнемі жаңару мен жетілдіру процесінде. Тиімді білім беру инфрақұрылымын құру университеттің өз миссиясын сәтті орындауының қажетті шарты болып табылады.

Білім беру бағдарламасын іске асыру мақсатында мынадай мамандандырылған кабинеттер жұмыс істейді:

Аудиторияның атауы	Орналасқан жері, кабинет нөмірі
Ғылыми жобаларды орындауға арналған кәсіби кабинет	№ 2 корпус, 3 қабат, 302 кабинет
"Басқару шешімдері" мамандандырылған кабинеті	№ 2 корпус, 3 қабат, 303 кабинет
"Қаржы" мамандандырылған кабинеті	№ 2 корпус, 3 қабат, 319 кабинет
"Экономика және басқару" мамандандырылған кабинеті	№ 2 корпус, 3 қабат, 317 кабинет
"Есеп және аудит" мамандандырылған кабинеті	№ 2 корпус, 3 қабат, 322 кабинет

Университетте университет кітапханасы жұмыс істейді, ол оқытушылар мен білім алушыларды қажетті ақпараттық ресурстармен, БББ бойынша білім алушылардың негізгі және қосымша оқу, оқу-әдістемелік әдебиеттерімен қамтамасыз етеді. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыру білім алушылардың кітапхана қорларына, компьютерлік технологияларға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге, электрондық кітапханаларда орналастырылатын халықаралық көздерді қоса алғанда, оқу, ғылыми, ақпараттық дерекқорларға еркін қол жеткізуімен қамтамасыз етіледі. Университет кітапханасында БББ бойынша электронды түрде 35 516 оқулық, оқу-әдістемелік құралдар орналастырылған. Сондай-ақ, "ELSEVIER", "SPRINGER LINK", "THOMSON REUTERS (Web of Science)", "SCOPUS" кітапханаларының келесі электрондық ресурстарына қол жеткізуге болады.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау сыртқы факторлар:

- ұлттық валютаның тұрақты бағамы емес;
- республикадағы тұрақты эпидемиологиялық жағдай емес;

Ішкі факторлар:

- бағдарламалық қамтамасыз ету үшін бөлінетін қаржыландыру ұлғайту;
- кітапхана қорын толықтыру үшін қаржыландыруды ұлғайту.

3.ББ дамыту жоспарының бағыттары, мақсаты, міндеттері, күтілетін нәтижелері, нысаналы индикаторлары, іске асыру жөніндегі іс-шаралар.

ББ дамыту жоспарының стратегиялық бағыттары:

Стратегиялық бағыт 1. Білім беру процесін кәсіби даярлықтың үздіксіздігіне бағдарлау

Стратегиялық бағыт 2. ЖОО-ның ғылыми - зерттеу және инновациялық дамуы: Қазақстанның қазіргі әлеуметтік-экономикалық дамуы жағдайындағы жаңғырту стратегиялары мен тетіктері

Стратегиялық бағыт 3. Білім алушының жан-жақты дамуы шеңберінде тәрбие қызметін ұйымдастыру тетіктерін жаңғырту

Стратегиялық бағыт 4. Университеттің халықаралық қызметінің тартымдылық деңгейін арттыру және жаңғырту.

Стратегиялық бағыт 1. Білім беру процесін кәсіби даярлықтың үздіксіздігіне бағдарлау

ББ мақсаты: мемлекеттік және жергілікті басқару органдарында, кәсіпкерлікте, Білім және ғылым мекемелерінде, сондай-ақ халықаралық әкімшілендіру саласында жұмыс істеу үшін өз білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын іске асыруға мүмкіндік беретін сапалы, толыққанды инновациялық ғылыми-педагогикалық білім алу.

1-міндет. Болон процесінің негізгі параметрлеріне сәйкес ОП жұмыс істеуі. Бұл міндетті іске асыруға шетелдік әріптес жоғары оқу орындарының ұқсас бағдарламаларына сәйкес білім беру бағдарламаларының мазмұнын үйлестіру арқылы қол жеткізілетін болады; білім беру бағдарламаларын еуропалық және Ұлттық біліктілік шеңберлерінің талаптарына сәйкес келтіру; IAAR, ASQUIN, ASIIN, AQUA шетелдік агенттіктерінде

ұлттық және халықаралық аккредиттеу арқылы білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз ету; әлеуметтік әріптестер мен жұмыс берушілерді өтеусіз негізде білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға тарту; білім алушылардың, ПОҚ және қызметкерлердің академиялық ұтқырлығын дамыту; шетелдік білім алушыларды білім беру бағдарламаларына, оның ішінде ағылшын тілінде іске асырылатын бағдарламаларға тарту; ERASMUS Mundus, DAAD және т. б. халықаралық бағдарламаларға қатысушыларды ұлғайту; ҒЗИ жанындағы Ғылыми зерттеулерге білім алушыларды тарту; білім алушыларды ҒЗИ іргелі және қолданбалы жобаларының тақырыбына сәйкес магистрлік және докторлық диссертациялардың тақырыптарын бекіту арқылы білім және ғылым.

2-міндет. Экономика салалары үшін жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрлар даярлау.

Қойылған міндетті шешу компаниялардың нысаналы тапсырыстарын тарту; жұмыс берушілерді тарта отырып әзірленген, сараптамадан өткен білім беру бағдарламаларын іске асыру, түлектердің біліктілігін бағалауға кәсіби қауымдастықтарды тарту; мемлекеттік және жеке кәсіпорындар есебінен білім беру қызметін қаржыландыру көздерін кеңейту, кейіннен жұмысқа орналаса отырып, кәсіптік практикадан өту үшін шарттар жасасу арқылы қамтамасыз етілетін болады; аккредиттелген түлектер қатарынан кадр резервін қалыптастыру бойынша бітіру біліктілік жұмыстарына консультация беруге және бірлесіп басшылық етуге практик-мамандарды тарту және т. б.

3-міндет. Білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету. Тапсырманың орындалуы сыртқы бағалау нәтижелері бойынша анықталады:

- факультеттердің республикалық рейтингіндегі орны,
- ұлттық және халықаралық аккредиттеуден өту,
- жұмыс берушілердің кадрларды даярлау сапасына қанағаттануы; және ішкі бағалау:
- білім алушылардың оқу сапасы мен жағдайларына және ПОҚ еңбек жағдайларына қанағаттануын мониторингілеу,
- ПОҚ аттестаттау,
- сабақтарды өткізу сапасының мониторингі,
- білім беру процесінің оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі,

Тапсырма 4. Білім алушылардың азаматтық ұстанымын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау. Мәселені шешуге әлеуметтік маңызы бар республикалық және университеттік бірлестіктердің қызметіне жәрдемдесу, білім алушыларды азаматтық және патриоттық қалыптасу, мәдени-спорттық бірлестіктердің қызметіне жағдай жасау және т.б. мақсатында жастардың қоғамдық-саяси ұйымдарына тарту есебінен қол жеткізілетін болады.

Тапсырма 5. ҒЗЖ өсуін ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз ету. Бұл міндетті іске асыру қолданбалы және іргелі зерттеулерді ұлғайту, оның ішінде ҚР ҰӘҚ ҒК гранттық қаржыландыру шеңберінде; жарияланымдарды, оның ішінде импакт-факторы бар журналдарда жарияланымдарды ұлғайту мақсатында ПОҚ-ның өнімді ғылыми қызметі үшін жағдайларды қамтамасыз ету, ҒЗО-да жобаларды іске асыру процесіне магистранттарды белсенді тарту арқылы жүргізілетін болады.

Тапсырма 6. Жетекші шетелдік ғылыми-зерттеу орталықтарымен ынтымақтастықты кеңейту. Мәселені шешуге бірқатар іс-шаралар арқылы қол жеткізіледі. Біріншіден, бұл ғылыми-білім беру консорциумдары шеңберінде жобаларды іске асыру және жетекші шетелдік ҒЗИ-ларды ынтымақтастыққа тарту. Екіншіден, қорытынды ғылым саласындағы халықаралық шарттар. Үшіншіден, университеттің ғылыми - зерттеу құрылымдарына жобаларды іске асыруға және технологияларды табысты трансферттеуге жәрдемдесу үшін ғылыми және зерттеу қызметін басқаруда инновациялық жорықтар қолданылатын болады.

Тапсырма 7. Бизнес-құрылымдармен және басқа ұйымдармен ғылыми және өндірістік байланыстар орнату. Қойылған міндеттерді орындау бірлесіп іске асырылатын жобаларды өтеусіз негізде немесе демеушілік қаржыландыру есебінен ұлғайту мақсатында арнайы

құрылым құру арқылы іске асырылатын болады. Сонымен қатар, факультет бөлімшелерінің ABU стратегиясына сәйкес мемлекеттік және жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын түрлі гранттар, ғылыми және басқа да шаруашылық келісімшарттық жобалар конкурстарына қатысуы қамтамасыз етіледі.

Тапсырма 8. Зерттеу құрылымдарында құрылған ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру. Бұл міндет ұлттық компаниялар мен жеке фирмаларды ғылыми жобалар мен бағдарламаларды іске асыруға тарту арқылы орындалатын болады.

Тапсырма 9. Кәсіби кадрларды іріктеу мен аттестаттаудың тиімді тетіктерін енгізу.

Осы міндетті шешу үшін жұмысқа қабылдау кезінде ғылыми және академиялық дәрежелері бар кадрларға және жас ғалымдарға, оның ішінде ABU-да даярланған кадрларға басымдық берілетін болады; жеке жетістіктерінің нәтижелері бойынша кадрларды тұрақты аттестаттау енгізіледі. Университеттің ең талантты түлектерін оқытушылық және ғылыми қызметке тартуға ерекше назар аударылатын болады.

Тапсырма 10. ПОҚ біліктілігін арттыру. Осы міндетті орындау ПОҚ біліктілігін арттыруды және қайта даярлауды ұйымдастыру сияқты іс – шараларды іске асыруды талап етеді; ABU біліктілігін арттыру стратегиясы мен жоспарына сәйкес қызметкерлерді тағылымдамаға жіберу және т.б. мақсатында әлемнің жетекші 400 жоғары оқу орнынан серіктес ЖОО базасын қалыптастыру.

11-міндет. Шетелдік мамандарды тарту. Бұл міндетті іске асыру білім беру және зерттеу қызметіне қатысатын әлемнің жетекші университеттерінен (топ-400) шетелдік мамандар қатарынан шетелдік мамандар санын ұлғайту; шетелдік мамандармен ұзақ мерзімді келісімшарттардың басымдығы, сондай-ақ халықаралық салада әртүрлі деңгейлерде белсенді PR-саясатты қалыптастыру және жүзеге асыру сияқты бірқатар іс-шараларды іске асыру арқылы жүргізілетін болады қызметі; шетелдік студенттерді оқыту, бірлескен ғылыми-зерттеу қызметі саласындағы факультеттің жетістіктері мен мүмкіндіктерін насихаттау; халықаралық ғылыми-практикалық іс-шараларды ұйымдастыру; неғұрлым білікті шетелдік ПОҚ тарту мақсатында алдыңғы қатарлы шетелдік жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықты кеңейту.

12-міндет. Заманауи оқу-зертханалық базаны және әлеуметтік инфрақұрылымды құру. Осы міндетті орындау жаңа әлеуметтік объектілерді енгізуге қаражат бөлуді, оқу аудиторияларын Интернет желісіне қосылған заманауи компьютерлік техникамен жабдықтауды, белгілі бір жылға арналған сатып алу жоспарына сәйкес заманауи техникалық құралдармен жабдықтауды және т.б. көздейді.

Тапсырма 13. Компьютерлік парк пен телекоммуникациялық жабдықты құру. Қойылған міндетті іске асыру ABU стратегиясына сәйкес қаражаттың мақсатты пайдаланылуын мониторингтеу арқылы болжанады.

Күтілетін нәтиже:

-Менеджмент және экономика саласында заманауи білімі мен дағдыларын меңгерген, кәсіби мәдениеті жоғары, сауатты және нарықтық жағдайларға бейімделген басқарушы кадрлардың мемлекеттің, бизнес-құрылымдардың қажеттіліктерін қанағаттандыру, педагогикалық, ғылыми-зерттеу және басқару қызметін табысты жүзеге асыру;

- экономикалар мен бизнес субъектілерінің қажеттіліктерін жоғары экономикалық білімі бар экономистер мен басқарушыларды, магистрлерді, PhD докторларды сапалы даярлау арқылы қанағаттандыру, олар стратегиялық және жедел міндеттерді анықтау және оларға қол жеткізу қабілетіне ие болады;

- процестер мен кадрлық ресурстарды басқаруға, компания стратегиясын қалыптастыруға қабілетті мамандардағы бизнес-құрылымдарды қанағаттандыру;

- терең теориялық білімі бар, магистранттар мен докторанттарды тарта отырып практикалық қызметпен айналысатын және халықаралық гранттық зерттеулер мен инновациялық жобаларға қатысатын сауатты және бәсекеге қабілетті профессор-оқытушылар құрамының болуы;

- толыққанды және заманауи талаптарға жауап беретін материалдық-техникалық база: органның жаңа үлгілерімен жабдықталған тәжірибелік сабақтарға арналған техниктер, дәріс залдары мен аудиториялар, тәжірибелік сабақтар өткізуге арналған мамандандырылған кабинеттер, ғылыми зерттеулер жүргізуге арналған зертханалар.

ББ Даму Стратегиясында белгіленген міндеттерді орындау және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу қоғам мен мемлекеттің жоғары деңгейдегі Құзыретті менеджерлердегі мүдделерін қамтамасыз етеді, сондай-ақ тәжірибелік Менеджмент мамандығының, сондай-ақ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі экономикалық білім беру жүйесінде жұмыс істейтін ПОҚ-ның беделін арттырады.

- Мемлекеттік тапсырыс бойынша оқыған және мамандығы бойынша жұмысқа орналастырылған түлектердің үлесі түлектердің жалпы санынан-50%.

- Білім алушылардың ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасына және оқыту шарттарына қанағаттану дәрежесі-100 %.

-Әлеуметтік маңызы бар республикалық және университеттік жобаларды іске асыруға қатысатын магистранттардың үлесі, оның ішінде ресурстық орталықтардың қолдауымен-15 %.

Халықаралық ғылымометриялық мәліметтер базасына кіретін импакт-факторы бар журналдардағы ғылыми жарияланымдар саны -15.

Ғылым мен білім беруді дамытудағы еңбегі үшін мемлекеттік гранттар мен стипендиялар саны -3.

Университеттің ҒЗИ-да жобаларды іске асыру процесіне тартылған магистранттардың үлесі-60 %.

Іргелі және қолданбалы бағдарламаларды орындауға қатысатын ПОҚ үлесі, олардың жалпы санынан 30 %.

Түлектің құзыреттілік моделі.

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің модульдік білім беру бағдарламасын меңгергеннен кейін түлек иеленуі тиіс құзыреттер:

Жалпы кәсіби құзыреттер:

- ғылымның генезисі мен тарихын оның модельдерін, үлгілері мен ойлау стильдерін қалыптастыру тұрғысынан зерттеуге, сондай-ақ ғылыми және философиялық ойдың өзара байланысын анықтауға бағытталған;

- экономикалық ғылымның өзекті әдіснамалық және философиялық мәселелері туралы түсінік қалыптастырады;

- дүниетанымдық, әлеуметтік және жеке маңызды философиялық мәселелерді түсінуге және талдауға ықпал етеді;

- экономикалық білім негізінде заманауи теория мен практиканың шындықтарын талдау және түсіну;

- ғылыми ізденісте, педагогикалық және тәрбие жұмысында әдістемелік және практикалық білімді көрсету; кәсіби қызмет саласындағы ғылыми зерттеулердің перспективалық бағыттарын анықтау, практикада қолдану ғылыми-зерттеу жұмысын өз бетінше жүргізу кезіндегі жалпы ғылыми әдіснамалар мен технологиялар; жоғары мектепте оқыту процесін ұйымдастыру және білім беру саласындағы басқару әдістерін қолдану туралы идеялар

- білім өндірісін, ғылыми пәндердің қалыптасу және даму заңдылықтарын сипаттау.

Жалпы мәдени құзыреттер:

-тілдерді білу мен меңгеруді, сондай-ақ әртүрлі тілдерде әлеуметтік-экономикалық мәселелерді талқылау және тұлғааралық әңгіме жүргізу қабілетін көрсету;

-ғылыми-зерттеу және ғылыми-педагогикалық қызметтің негізгі принциптерін қолдану;

- жоғары мектеп оқытушысының кәсіби құзыреттілігі туралы, сондай – ақ оқу процесінде білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің психологиясы туралы түсінік ала білу; -

Жоғары мектеп педагогикасы мен психологиясы туралы білімді өзінің педагогикалық қызметінде қолдануға ықпал етеді;

- кәсіби деңгейде оқытудың тиімділігі мен сапасын арттырудың психологиялық әдістері мен құралдарын қолдану бойынша өз білімдері.

Кәсіби құзыреттер:

- ғылыми-зерттеу қызметі барысында туындайтын және терең кәсіби білімді талап ететін теориялық алғышарттар мен эксперименттік деректердің объективтілігіне негізделген өз ұстанымын көрсету;

- белгілі бір зерттеудің міндеттеріне сүйене отырып, қажетті зерттеу әдістерін таңдай білу, қолданыстағы әдістерді өзгерту және жаңа әдістерді әзірлеу;

- ғылыми мақалалар, тезистер, конференцияларда, симпозиумдарда, дөңгелек үстелдерде, пікірталастар мен пікірталастарда сөз сөйлеу дағдыларын меңгеру;

- менеджменттің, экономика мен бизнестің заманауи теориялық және практикалық мәселелері туралы түсінік;

- экономикалық және статикалық талдау әдістерімен ұйымның шаруашылық қызметіне талдау жасау, сондай-ақ іскерлік ақпаратпен жұмыс істей білу;

- ғылыми және зерттеу мәтіндерін оқу мен құрудың негізгі тәсілдерін кәсіби деңгейде қолдану; библиографиямен сауатты жұмыс істеу, сөйлеудің ғылыми стиліне жарамды сөйлеу құралдарын іріктеу тәсілдері; ғылыми мақаланың, эссенің, ғылыми баяндаманың түйіндемелері мен аннотацияларын, грантка өтінімдерді жазу тәсілдері;

- диссертация, мақала, есеп және т.б. жазу, күнделікті кәсіби қызмет және докторантурада білім беруді жалғастыру үшін қажетті терең білімді синтездеу; білім беру процесіне қатысушылармен мінез-құлық нормалары мен ережелерінің жүйесін белгілеу. Арнайы құзыреттер:

- экономика және дағдарысқа қарсы менеджмент саласындағы болашақ маман тұрғысынан өз пікірін көрсету, оның қазіргі кезеңдегі тиімділігін бағалау; оқытудың заманауи әдістері мен педагогикалық технологияларын пайдалану; стандартты ғылыми және кәсіби міндеттерді шешу; басқарушы кадрларды, экономистерді даярлау кезінде арнайы пәндерді оқытудың әдістері мен ұйымдастырушылық нысандарын қолдану;

- бастапқы өндірістік буын деңгейінде еңбек ресурстарын пайдалану тиімділігін арттыру бойынша шараларды анықтау және әзірлеу; маркетингтік зерттеулер және менеджменттегі үздік тәжірибелерді салыстырмалы талдау нәтижесінде алынған ақпаратты практикалық қызметте пайдалану; материалдық, қаржылық, ақпараттық ағындарды басқаруға дағдарысқа қарсы тәсілдің құралдары мен ресурстарын пайдалану;

- қазіргі заманғы басқару теориясы негізінде басқару психологиясының әдістерін анықтау; өзін-өзі дамытуға, біліктілікті арттыруға және кәсіби шеберліктің өсуіне ұмтылу, өзінің болашақ кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын түсіну, кәсіби қызметті орындауға Жоғары мотивацияға ие болу; сала кәсіпорнында өндірістік процестерді ұйымдастыра білу, кәсіпорынның ұйымдық-басқару құрылымдарын, бөлімшелер туралы ережені, лауазымдық нұсқаулықтарды, мемлекеттік, орыс және шет тілдеріндегі ағымдағы құжаттама;

- экономикалық зерттеу әдіснамасын; деректерді жинаудың, талдаудың және өндеудің қазіргі заманғы әдістерін; басқарушылық шешімдердің ұсынылатын нұсқаларын бағалау әдістерін меңгеру және оларды жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу және негіздеу; бизнес үшін қолайсыз құбылыстардың алдын алу немесе жою жөнінде жағдайлар жасауға бағытталған корпоративтік ресурстарды басқарудың бизнес-идеяларын (жобаларын) әзірлеу, бизнес үшін экономикалық қауіпсіздіктің түрлі қатерлерін тиісті стратегиялық басқару шешімдерін қабылдау;

- бизнес-процестерді сандық болжау мен модельдеуді жүргізу; ұйымдық өзгерістер мен дамуды басқару теориясы туралы алған білімдерін практикада қолдану; жобаның тиімділігін бағалау кезінде тәуекел мен белгісіздіктің әсерін бағалау; жобалық есептеулер жүргізу және арнайы құжаттама (техникалық-экономикалық негіздеме, бизнес-жоспар және т. б.) жасау, бизнес-стратегияларды құру үшін қаржылық активтерді талдау және бизнес қауіпсіздігінің анықтамалары.

- қызметкерлердің бөлімшелерін, топтарын (топтарын), жобалар мен желілерді басқару бойынша білімді кәсіби деңгейде қолдану; ұйымдық даму және өзгерістер бағдарламаларын әзірлеу және оларды іске асыруды қамтамасыз ету қабілеті; экономикалық міндеттер кешенін шешу және жобаларды басқару кезінде басқарушылық шешімдерді таңдау кезінде вариантты есептеулер жүргізу дағдылары;
- жүйелі ойлау; ұйымның операциялық мәселелерін диагностикалау және құрылымдау; операциялық менеджменттің теориялық принциптерін, әдістері мен модельдерін практикада қолдану; басқару шешімдерінің нұсқаларын қалыптастыру, оларды бағалау және ең жақсысын таңдау; ұжымдық іс-әрекеттерге қатысу және қатысу, жобалау топтарында жұмыс істеу; практикалық қызметте маркетингтік зерттеулер мен салыстырмалы талдау нәтижесінде алынған ақпаратты пайдалану менеджменттегі үздік тәжірибелер; сала кәсіпорнында өндірістік процестерді ұйымдастыра білу, кәсіпорынның ұйымдық-басқару құрылымдарын дамыта білу;
- ауызша іскерлік коммуникациялар жүргізу дағдыларын көрсету (көпшілік алдында сөйлеу, дау-дамай, пікірталас, дау-дамай, презентация).

Мақсатты индикаторлар	Бірлік жоспарлы	Жоспарлы кезеңде					
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8
ҚР индустриялық - инновациялық даму қажеттіліктерін, ішкі және сыртқы еңбек нарығының сұраныстарын қанағаттандыратын жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау	Ед Магистратура	25	25	30	30	40	40
Зерттеу дамуын ғылыми-техникалық қамтамасыз ету	ед	3	5	5	5	6	6
факультет құрылымдарының Дамыған инфрақұрылым және материалдық-техникалық база	ед	1	1	1	1	2	2
білім беру және ғылыми қызмет үшін	ед	5	5	5	5	5	5
	%	30	35	40	40	45	50
	ед	3	4	6	7	8	9
Кәсіби деңгейін арттыру және ғылыми дайындық	ед	2	3	4	5	6	6
- педагогикалық кадрлар	ед	3	3	4	4	5	5
Өзектендірілгендердің үлесі	%	60	70	80	85	90	100
Нысаналы индикаторларға қол жеткізуге арналған іс-шаралар		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Мазмұнды үйлестіру		X	X	X	X	X	X
шетелдік бағдарламаларға сәйкес білім беру бағдарламаларын		X	X	X	X	X	X
серіктес ЖОО;		X	X	X	X	X	X
Компаниялардың мақсатты тапсырыстарын тарту;		X	X	X	X	X	X
Білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету		X	X	X	X	X	X

Білім алушылардың азаматтық ұстанымын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау	X	X	X	X	X	X
ҒЗЖ өсуін ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз ету	X	X	X	X	X	X
Жетекші шетелдік ғылыми-зерттеу жұмыстарымен ынтымақтастықты кеңейту	X	X	X	X	X	X
орталықтары	X	X	X	X	X	X
Ғылыми және ғылыми	X	X	X	X	X	X
бизнес-құрылымдармен және басқалармен өндірістік байланыстар	X	X	X	X	X	X
ұйымдармен	X	X	X	X	X	X
Ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру,	X	X	X	X	X	X

4. ББ дамыту жоспарын іске асыру тетіктері

ББ дамыту жоспарын әзірлеу тұжырымдалған нақты міндеттерді шешу арқылы қойылған мақсатқа қол жеткізуге бағытталған іс-шараларды іске асырудың кешенді тәсілін қамтамасыз етеді, жоспарлы іс-шаралардың толық көлемінде орындалуына ықпал етеді.

ББ дамыту жоспары "Бизнес және басқару" кафедрасында әзірленеді және талқыланады, содан кейін сапа жөніндегі академиялық кеңестің комиссиясын талқылауға жіберіледі, оның құрамына: төраға-М. Б. Молдажанов, Ақпараттық технологиялар факультетінің кафедра меңгерушілері, кафедраның ПОҚ, сыртқы стейкхолдерлер және факультеттің барлық БББ, оның ішінде 7м04107 БББ бойынша білім алушы өкілдер кіреді Іскери әкімшілік

Мониторинг, бағалау, бақылау

Даму жоспарын іске асыру мониторингі бағыттар бойынша даму көрсеткіштерінің орындалуы туралы ақпаратты талдау және жинақтау арқылы жүзеге асырылады. Мониторинг жүргізу қорытындысы бойынша тиісті ББ басшылығы даму жоспарын іске асыру бойынша қорытынды дайындайды.

Қорытынды еркін нысанда жасалады факультет деканына жіберіледі және жалпы университеттің даму стратегиясын бағалау үшін стратегиялық көрсеткіштер мен нәтижелер шеңберінде факультеттің жылдық есебін жасауға негіз болып табылады. Қорытынды жасау кезінде келесі мәліметтерді көрсету ұсынылады:

- 1) ББ дамыту жоспарының орындалуы жөніндегі есепте ұсынылған ақпаратты талдау және қорыту;
- 2) қызметтің жоспарланған көрсеткіштеріне қол жеткізу дәрежесі туралы (нақты нәтижелердің жоспарланғаннан ауытқуы болған кезде түпкілікті нәтижелерге әсер еткен себептер мен факторларды ашу керек) және қызметтің негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізу үшін жүргізілген/жоспарланған іс-шаралар туралы;
- 3) жекелеген мақсаттарды, міндеттерді, іс-шараларды қайта қараған, ресурстарды қайта бөлген және проблемаларды шешудің жаңа тәсілдерін әзірлеген жағдайда олар бойынша ақпарат;
- 4) ББ жоспарын іске асырудың тиімділігін арттыру және компанияның даму стратегиясын түзету бойынша ұсыныстар;
- 5)Сыртқы стейкхолдерлердің ББ мақсаттары мен міндеттерін іске асыруға ықпал ету дәрежесі.

ББ дамыту жоспарын қалыптастыру, мониторингілеу және іске асыру процестері ашықтық пен ашықтық қағидаттарына негізделуге тиіс. ББ дамыту жоспары университеттің ресми сайтында орналастырылуы тиіс. Кез келген мүдделі тұлғалар даму

жоспарымен, оның аралық нәтижелерімен ББ басшылығына жүгіну арқылы танысуға құқылы. ББ дамыту жоспары және оны іске асыру барысы "Бизнес және басқару" кафедрасының отырысында, факультеттің алқалы органдарының отырыстарында, жұмыс берушілермен кездесулерде, ашық семинарларда, білім алушылардың активімен кездесулерде және басқа да іс-шараларда талқыланады. Жыл сайын декан факультет шеңберінде тиісті білім беру бағдарламаларын дамытудың басым көрсеткіштері бойынша университеттің Ғылыми кеңесіне есеп береді.

5. Тәуекелдерді басқару

Тәуекел атауы	Қабылданбаған жағдайда ықтимал салдары уақтылы шаралар әрекет ету	Басқару тетіктері мен шаралары
Елдік және саяси тәуекелдерді арттыру	Елдің, өңірдің, ЖОО-ның халықаралық тартымдылығын төмендету	ЖОО сайтында ЖОО, оның лицензиясы, аккредиттеу туралы ақпаратты орналастыру. Сондай ақ шетелдік мамандарды тарту ережелері,
Саладағы жалақы деңгейі мен елдегі жалақының орташа деңгейі арасындағы сәйкессіздіктен туындаған Білім және ғылым жүйесінен кадрлардың кетуі	Университеттің халықаралық имиджін төмендету.	Шетелдік студенттердің ЖОО-да болу және оқыту қағидалары,
Материалдық-техникалық және басқа ресурстардың үнемі қымбаттауына әкелетін инфляциялық процестер	Шетелдік серіктес ЖОО-лар санының азаюы шақырылатын шетелдік мамандар санының азаюы.	ЖОО-ның материалдық-техникалық базасы және шетелдік білім алушылардың әлеуметтік бейімделу мүмкіндіктері туралы ақпарат.
ҚР-дағы стратегиялық жоспарлар мен бағдарламалық құжаттардың түбегейлі өзгеруі, жоғары оқу орындарының білім беру және ғылыми қызметін реттейтін нормативтік құжаттамадағы өзгерістер	Шетелдік білім алушылар санының төмендеуі	Еңбекақы деңгейін арттыру
Білікті кадрларға Тапсырыс беруші ретінде әрекет ететін халықтың, өнеркәсіптік кәсіпорындардың, шағын және орта бизнес субъектілерінің табыстарының тұрақсыздығы	Кәсіптік мүмкіндіктердің күрт төмендеуі және білім мен ғылымның "дәрменсіздігі" қаупі	Басым міндеттерді бөліп көрсету және оларды бірінші кезекте шешу
Облыс кәсіпорындарынан	Қойылған міндеттерді	Ішкі нормативтік

ғылыми-зерттеу жұмыстарына тапсырыстардың жеткіліксіз көлемі	қамтамасыз ету үшін қаржы ресурстарының тапшылығы	құжаттарды уақтылы жаңарту және оларды оқу процесіне енгізу
Университетте оқу үшін шетел азаматтарының келуі бойынша кедергілердің болуы	Оқу-тәрбие процесін ұйымдастырмау	Білім беру қызметтеріне тапсырыс берушілермен неғұрлым белсенді жұмыс, кадр тұтынушыларының мүдделерін ескере отырып, мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын өзгерту

6. Стратегиялық жоспар бағыттарын қаржылық қамтамасыз ету

ABU-ның 2023-2028 жылдарға арналған даму стратегиясын іске асыруды қаржылық қамтамасыз ету университет қаражатынан, сондай-ақ мемлекеттік және басқа да қаржыландыру көздерінен қаражат тарту жолымен жүзеге асырылатын болады. Күрделі және ағымдағы шығындар болжанады.